

<https://ddasproject.eu>

Democratische dialoog op school: Een online spelgebaseerd trainingsinstrument over de Democratische Dialoog voor leerkrachten

Trainingscursus voor schoolteams, leerkrachten en schoolleiders in Europa

Module 3 Activiteit 2

"Van polarisatie naar constructieve dialoog: Navigeren door controversiële kwesties".

Een op scenario's gebaseerde activiteit voor leerkrachten om controversiële kwesties in de klas aan te pakken.

Korte beschrijving	Een op scenario's gebaseerde activiteit voor leerkrachten/schooldirecteuren/schoolpersoneel (en/of zelfs ouders), waarbij in tweetallen (of kleine groepen) wordt gewerkt en plenair wordt gediscussieerd. Het doel is leerkrachten voor te bereiden op het introduceren en aanpakken van controversiële onderwerpen in de klas door middel van constructieve dialoog.
Facilitator & doelgroep	Facilitator: een of meer instructeurs/opleiders Volwassen leerlingen - leerkrachten/personeel van scholen
Indicatieve tijd	50-70 minuten
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none">• Stagiairs bewust maken van het belang van het aanpakken van controversiële kwesties zoals ras, geslacht, seksualiteit en capaciteiten in de klas.• De capaciteit van cursisten (leerkrachten) opbouwen om vooroordelen en stereotypen te identificeren die mensen mogelijk ten onrechte gebruiken als bewijs in controversiële kwesties.• Het vermogen van stagiairs (leerkrachten) opbouwen om effectieve communicatiestrategieën toe te passen om leerlingen te betrekken bij respectvolle en productieve gesprekken over controversiële onderwerpen (bijv. over ras, geslacht, seksualiteit en capaciteiten).• De capaciteit van cursisten (leerkrachten) opbouwen om effectieve strategieën toe te passen om controversiële kwesties over ras, geslacht, seksualiteit en capaciteiten in de klas te introduceren en aan te pakken.
Materialen	Hand-out van de scenario's "Van polarisatie naar constructieve dialoog: Navigating Controversial Issues" scenario's (hier beschikbaar in printformaat) Klassenomgeving: <ul style="list-style-type: none">• Schoolbord of papier en markers

**Funded by
the European Union**

Dit project is gefinancierd met steun van de Europese Commissie in het kader van het Erasmus+ programma. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BE02-KA220-SCH-000032794]

<https://ddasproject.eu>

Democratische dialoog op school: Een online spelgebaseerd trainingsinstrument over de Democratische Dialoog voor leerkrachten

Trainingscursus voor schoolteams, leerkrachten en schoolleiders in Europa

	<p>E-leeromgeving:</p> <ul style="list-style-type: none">• Inschakelen van break-out rooms waarmee je je online vergadering kunt opsplitsen in aparte sessies (afhankelijk van het platform dat je gebruikt, bijvoorbeeld Zoom of Webex, kun je zoeken naar de instructies).• Whiteboardfunctie waarmee je een whiteboard kunt delen met de andere deelnemers (afhankelijk van het platform dat je gebruikt, bijv. Zoom of Webex, kun je zoeken naar de instructies).• In een online omgeving kun je ook een gedeelde Google .doc of dropbox paper gebruiken.• Instructies voor het delen van bestanden vanaf Google Drive https://support.google.com/docs/answer/2494822. Instructies voor het maken van een Dropbox Paper-document https://help.dropbox.com/files-folders/paper/create-doc
<p>Vorbereiding voor de leraar</p>	<p>Controversiële kwesties kunnen sterke gevoelens oproepen en mensen verdelen, omdat twee (of meer) tegengestelde meningen geldig kunnen zijn. Het doel is om leerlingen te betrekken bij het overleg, zodat ze hun argumenten kunnen vormen op basis van bewijs en niet op basis van vooroordelen of stereotypen.</p> <p>Als begeleider kun je voorbeelden geven met betrekking tot het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• het belang en de voordelen van het behandelen van controversiële kwesties in de klas, zoals het helpen van leerlingen bij het ontwikkelen van empathie en begrip, het inbrengen van levensechte kwesties in de klas om leerlingen te betrekken, het aanmoedigen van burgerparticipatie en democratisch burgerschap, en het opbouwen van communicatieve en kritische denkvaardigheden (het evalueren van bewijs, het aanpakken van vooroordelen en stereotypen).• effectieve communicatiestrategieën om controversiële onderwerpen te bespreken, zoals actief luisteren, respectvol taalgebruik, empathie, constructieve dialoog, diversiteit, reflectie in groepsdiscussies, enz.• strategieën en activiteiten om controversiële onderwerpen te introduceren en aan te pakken, zoals het gebruik van casestudies, debatten, rollenspellen, literatuurdiscussies en luisteren naar podcasts. <p>Een leerkracht kan verschillende onderwijsbenaderingen toepassen wanneer leerlingen betrokken zijn bij een debat of discussie over controversiële onderwerpen zoals:</p>

Funded by
the European Union

Dit project is gefinancierd met steun van de Europese Commissie in het kader van het Erasmus+ programma. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BE02-KA220-SCH-000032794]

<https://ddasproject.eu>

Democratische dialoog op school: Een online spelgebaseerd trainingsinstrument over de Democratische Dialoog voor leerkrachten

Trainingscursus voor schoolteams, leerkrachten en schoolleiders in Europa

	<p>Neutrale voorzittersbenadering: neutraal blijven en alleen discussies leiden zonder persoonlijke meningen te delen. Dit kan beïnvloeding voorkomen, maar kan moeilijk vol te houden zijn, vooral als er slecht gevormde meningen worden besproken. Het kan onbedoeld bestaande attitudes versterken en de geloofwaardigheid van de leerkracht in twijfel trekken.</p> <p>Evenwichtige' benadering - verschillende perspectieven op een kwestie presenteren zonder het eigen standpunt van de leerkracht te onthullen. Het laat zien dat kwesties complex zijn, maar kan de indruk wekken dat alle meningen even geldig zijn. Het kan ook bestaande vooroordelen versterken.</p> <p>Benadering van de advocaat van de duivel: een tegengesteld standpunt innemen om verschillende perspectieven aan te moedigen. Het helpt om meerdere standpunten te promoten, maar leerlingen kunnen ten onrechte denken dat de leerkracht die tegengestelde overtuigingen heeft. Als het te overtuigend wordt gedaan, kan het bestaande vooroordelen versterken.</p> <p>Stated Commitment Approach: hun eigen standpunten delen tijdens discussies. Het biedt een model om met controverses om te gaan, maar de leerlingen nemen misschien het standpunt van de leerkracht over, gewoon omdat het dat van hun leerkracht is.</p> <p>Bondgenotenbenadering: de kant van een leerling of groep steunen. Dit geeft zwakkere of gemarginaliseerde leerlingen een stem, maar het kan lijken alsof de leerkracht een persoonlijke agenda doordrijft of vriendjespolitiek bedrijft.</p> <p>Officiële lijnbenadering: aansluiten bij het standpunt dat door de autoriteiten wordt gedictieerd. Dit biedt legitimiteit en bescherming, maar kan een compromis vormen voor leerkrachten die het er niet mee eens zijn. Leerlingen kunnen denken dat hun discussies irrelevant zijn als slechts één standpunt telt (Stradling, 1984).</p> <p>Het kiezen van een aanpak is context- en gevals specifiek; er is geen standaardaanpak.</p> <p>Je kunt de voorgestelde "aanvullende middelen" lezen om enkele indicatieve strategieën voor te bereiden met betrekking tot het scenario.</p>
Methodologie - stappen	<ol style="list-style-type: none">1. Leg het doel van de oefening uit aan de deelnemers. Bijvoorbeeld: "Tijdens deze activiteit gaan we aan de slag met levensechte scenario's die te maken hebben met hoe je controversiële kwesties in de klas kunt benaderen."2. Het is ook belangrijk om basisregels op te stellen. Je kunt de stagiairs bijvoorbeeld uitleggen dat dit een vrije, open ruimte is, waar iedereen moet respecteren wat de ander zegt zonder elkaar te onderbreken of uit te lachen, dat ieders inbreng even belangrijk is en dat geen enkel idee slecht is.

Funded by
the European Union

Dit project is gefinancierd met steun van de Europese Commissie in het kader van het Erasmus+ programma. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vevat. [Projectnummer: 2021-1-BE02-KA220-SCH-000032794]

<https://ddasproject.eu>

Democratische dialoog op school: Een online spelgebaseerd trainingsinstrument over de Democratische Dialoog voor leerkrachten

Trainingscursus voor schoolteams, leerkrachten en schoolleiders in Europa

	<p>3. Verdeel de deelnemers in tweetallen of kleine groepen.</p> <p>4. Geef elk tweetal (of kleine groep) een van de 4 casussen/scenario's in de hand-out hieronder en vraag hen om de vragen te bespreken.</p> <p>5. Vraag alle duo's om de taken uit de hand-out uit te voeren op basis van hun persoonlijke kennis, ervaringen en/of meningen. Je kunt groepsdiscussies houden in een klasomgeving of online groepsdiscussies/break out rooms of zelfs persoonlijke/privéberichten naar elkaar sturen in een e-learningomgeving.</p> <p>6. Geef ze 20 minuten om zich voor te bereiden.</p> <p>7. Vraag alle tweetallen/groepen om hun gedachten/antwoorden over hun taak te presenteren. Geef ze 5 minuten om ze te presenteren. Je kunt ze ook vragen om 1 woordvoerder per groep te hebben.</p> <p>8. Vraag na elke presentatie aan de andere duo's/groepen om hun gedachten en voorstellen over de specifieke taak te delen.</p>
<p>Debriefing en evaluatie</p>	<p>Maak als begeleider aantekeningen met basisrichtlijnen en -strategieën voor het introduceren en behandelen van controversiële onderwerpen in de klas.</p> <p>Na het voltooien van deze activiteit kun je aanmoedigen om na te denken met vragen als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe voelde je je toen je de activiteit deed? • Wat was een van de uitdagingen bij het uitvoeren van deze activiteit? • Wat heb je geleerd en ga je in de klas toepassen? • Hoe klaar voel je je na deze activiteit om controversiële onderwerpen te introduceren en aan te pakken?
<p>Tips voor de leerkracht (optioneel)</p>	<p>De scenario-activiteit omvat gevallen waarin docenten de kans krijgen om discussies te introduceren rond controversiële kwesties (scenario's 3 en 4) of controversiële kwesties aan te pakken die leerlingen naar voren kunnen brengen (scenario's 1 en 2). In alle gevallen ligt de nadruk op welke communicatiestrategieën de leerkrachten kunnen gebruiken en welke activiteiten ze kunnen organiseren om leerlingen te betrekken in een democratische dialoog; deze kunnen vergelijkbaar zijn ongeacht het onderwerp. Er wordt een verscheidenheid aan onderwerpen gegeven in een poging om verschillende potentiële gevallen te bekijken waarin mensen een sterke mening kunnen hebben.</p>
<p>Vervolgsuggesties (optioneel)</p>	<p>Als follow-up kunnen de deelnemers hun persoonlijke ervaringen delen en eventuele controverses bespreken waarmee ze in de klas te maken hebben gehad.</p>

**Funded by
the European Union**

Dit project is gefinancierd met steun van de Europese Commissie in het kader van het Erasmus+ programma. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BE02-KA220-SCH-000032794]

<https://ddasproject.eu>

Democratische dialoog op school: Een online spelgebaseerd trainingsinstrument over de Democratische Dialoog voor leerkrachten

Trainingscursus voor schoolteams, leerkrachten en schoolleiders in Europa

Referentie/bron:	<p>Sætra, E. (2020). Discussiëren over controversiële onderwerpen in de klas: elementen van een goede praktijk. <i>Scandinavisch Tijdschrift voor Onderwijsonderzoek</i>, 65(2), 345-357. https://doi.org/10.1080/00313831.2019.1705897</p> <p>Reynolds, H. M., Silvernell, D., & Mercer, F. (2020). Lesgeven in een tijdperk van politieke verdeeldheid: Een verkenning van strategieën voor het bespreken van controversiële onderwerpen. <i>The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas</i>, 93(4), 205-212. https://doi.org/10.1080/00098655.2020.1762063</p>
Extra bronnen en verwant materiaal (optioneel)	<ul style="list-style-type: none">• Lesgeven in controversiële onderwerpen - Leven met controversie• Video tutorials: Lesgeven in controversiële onderwerpen• Omgaan met controversie: Het ontwikkelen van een strategie voor het omgaan met controverses en het onderwijzen van controversiële onderwerpen op scholen• Lesgeven in controversiële onderwerpen: Een gids voor leerkrachten• Leren lesgeven in controversiële onderwerpen - Wat wil je onderwijzen?

Handout | "Van polarisatie naar constructieve dialoog: Navigeren door controversiële kwesties".

Scenario 1: Je hebt een nieuw boek toegevoegd aan de syllabus van klas 2nd Engelse literatuur op de lagere middelbare school waar je werkt (leerlingen van 13-14 jaar). In het boek komen typisch gemarginaliseerde personages aan bod, met name LGBTQI+ personages en thema's. Tijdens het schooljaar hoor je een leerling zeggen dat films en boeken tegenwoordig LGBTQI+ personages presenteren om relevant te zijn en publiek aan te trekken en dat ze dat niet altijd moeten doen. Op welke manieren ga je leerlingen betrekken bij respectvolle en productieve gesprekken hierover?

Scenario 2: Tijdens een les godsdienstonderwijs in groep 2nd van het hoger secundair onderwijs (leerlingen van 16-17 jaar), stelt een leerling de vraag waarom leren over godsdienst deel uitmaakt van hun schoolcurriculum, maar ze niet de keuze hebben om lessen in verschillende godsdiensten te volgen. Op welke manieren gaat u leerlingen betrekken bij respectvolle en productieve gesprekken hierover?

Scenario 3: Je school organiseert wekelijks een campagne in het kader van Wereld Down Syndroom Dag. Je wilt een discussie organiseren over de vraag of scholen voor speciaal onderwijs gescheiden

**Funded by
the European Union**

Dit project is gefinancierd met steun van de Europese Commissie in het kader van het Erasmus+ programma. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vevat. [Projectnummer: 2021-1-BE02-KA220-SCH-000032794]

<https://ddasproject.eu>

Democratische dialoog op school: Een online spelgebaseerd trainingsinstrument over de Democratische Dialoog voor leerkrachten
Trainingscursus voor schoolteams, leerkrachten en schoolleiders in Europa

moeten zijn van algemene scholen. Op welke manieren ga je leerlingen betrekken bij respectvolle en productieve gesprekken hierover?

Scenario 4: Je geeft geschiedenisles in groep 3rd van de middelbare school (leerlingen van 17-18 jaar). Je volgende onderwerp gaat over de nasleep van de Tweede Wereldoorlog. Tijdens de les verwijst je naar de ontheemding van miljoenen mensen, waaronder de enorme golven vluchtelingen en overlevenden van de Holocaust. Aangezien vluchtelingen nog steeds een evidentie zijn, wil je deze gelegenheid aangrijpen om de controversiële vraag te stellen of landen hun grenzen moeten openstellen voor alle vluchtelingen en migranten. Op welke manieren ga je leerlingen betrekken bij respectvolle en productieve gesprekken hierover?

TAAK VOOR DE GROEP

- Na het lezen van het scenario dat aan je paar/groep is toegewezen, voer je een groepsdiscussie in de klas of online groepsdiscussies/pauzeruimtes.
- Je hebt 15-20 minuten om je voor te bereiden. Voor elk scenario/casus moet je het volgende invullen:
 - Identificeer de tegengestelde meningen over de controversiële kwesties in elk scenario. Zijn er verborgen vooroordelen/stereotypen die mensen mogelijk ten onrechte gebruiken als bewijs om hun mening te ondersteunen?
 - Noteer minstens 3 redenen waarom het belangrijk is om leerlingen voor te bereiden op controversiële kwesties, door te verwijzen naar de negatieve gevolgen van polarisatie en het bestendigen van stereotypen binnen en buiten de klas, voor alle individuen in elk geval.
 - Bedenk effectieve communicatiestrategieën die je zou kunnen toepassen om de controversiële onderwerpen in de klas op de juiste manier aan te pakken.
 - Ontwerp voor elke casus een activiteit die je samen met je leerlingen in de klas kunt uitvoeren om de controversiële onderwerpen (bijvoorbeeld met betrekking tot ras, geslacht en handicaps) te bespreken.
- Daarna wordt je gevraagd om je gedachten/antwoorden over je taak te presenteren.
- Elk paar/groep krijgt 5 minuten om te presenteren en je kunt ook beslissen om 1 woordvoerder per groep te hebben.
- Na elke presentatie wordt de andere paren/groepen gevraagd om hun gedachten en voorstellen over elk scenario te delen. Groepsdiscussie.